

Tornen a editar-se en disc compacte els fons d'Edigsa

Tal com sonàvem

L'editora PDI ha posat en marxa la reedició del catàleg discogràfic de la desapareguda Edigsa. Una operació que torna a la llum quasi trenta anys de música i cançons, de la nova cançó al rock progressiu i la rumba.

Ara fa deu anys desapareixia el segell discogràfic Edigsa, l'editora fundada a l'inici de la dècada dels seixanta i plataforma de cantants i músics tan diversos com Raimon, Pi de la Serra, Serrat, La Trinca, Guillermina Motta, l'Orquestra Plateria, l'extint Jaume Sisa, Tete Montoliu o els eivissencs Uc. Un viver musical per on desfilen alguns dels moments més brillants de la música popular realitzada a l'estat espanyol en aquests darrers trenta anys. La desaparició d'Edigsa en 1983 va posar el crit d'alarma: l'editora, després d'arrossegar una forta crisi, plegava. Amb ella desapareixia una part significativa del patrimoni cultural català que havia tingut

en la nova cançó el seu motor. El propietari de l'empresa de premsatge Iberophon, Lluís Carbó, màxim creditor de la companyia, es va quedar amb les matrius discogràfiques com a garantia, ja que Edigsa li havia deixat a deure 36 milions de pesetes. L'editora PDI ha pogut finalment resoldre el contenciós i fer-se amb un fons discogràfic tan valuós. Un fons, però, on falten noms estel·lars com la discografia catalana de Serrat, editada ara per Ariola-BMG, o del mateix Raimon, que no ha concedit permís a PDI per a reeditar en disc compacte la seua obra.

L'artífex d'aquesta operació ha estat Santi Desongle, cap de vendes de PDI i

que anteriorment havia treballat a Edigsa. "Volem —diu Desongle— anar publicant per gèneres i etapes els diferents fons discogràfics d'Edigsa, com també coses de Concèntric i Als 4 vents". La iniciativa ha estat molt ben rebuda per col·leccionistes i compradors, que han pogut *retrobar-se*, ara en format compacte, amb alguns dels històrics de la discografia realitzada des de Barcelona. Tot això arriba en un moment en què les vendes de compactes han superat en el mercat espanyol el tradicional vinil, un suport destinat a desaparèixer entre nosaltres o a quedar-se per a circuits especialitzats com ha succeït en altres països. D'altra banda, la retirada del disc

L'àlbum *Romesco* de Gato Pérez ha estat reeditat per PDI.

DOMÈNEC UMBERT

de vinil ha comportat la *desaparició* del disc com a obra gràfica, un art on dissenyadors, il·lustradors i fotògrafs catalans crearen tot un estil que es va reflectir en les cobertes dels discos. Noms com Oriol Maspons, Jordi Fornas, Xavier Misrach, Colita, Enric Satué, Claret Serrahima i altres feren d'algunes d'aquelles cobertes petites joies del disseny gràfic dels seixanta i setanta.

CLÀSSICS I PRIMITIUS

Si l'obra més *primitiva* de Raimon i Serrat no s'ha pogut reeditar, sí que ha eixit en canvi el primer llarga durada de Lluís Llach, que arplegava tota la seua obra discogràfica realitzada en Concèntric. És el Llach naïf o *postconciliar* de "Cal que neixin flors a cada instant", "Que feliç era, mare" o d'influències serratianes, d'"En Quitero". Hi és també el Llach *engagé* de "L'estaca" o "Cant miner" o l'erotisme *antropòfag* de "Per un tros del teu cos". I sobretot el Llach pletòric d'"El bandoler", un títol emblemàtic de la seua carrera, la cançó que va marcar la seua professionalització, i que el cantant de Verges ha recuperat darrerament. Una altra de les joies recuperades han estat les primeres cançons de Núria Feliu o l'etapa de la cantant amb l'editora Edigsa, després la Feliu fixaria per Hispavox, on realitzaria esplèndides gravacions de la mà de Waldo de los Ríos, Trabuchelli i Antoni Parera Fons. Arribada des del teatre independent a la cançó, la Feliu es va con-

vertir en la primera gran cantant de la nova cançó. Fins aquell moment "el moviment" era sobretot patrimoni de la "classe cantautora". De la mà del crític Albert Mallofré, la Feliu va realitzar una sèrie d'incursions pels camins del jazz, tot i que ella no s'ha declarat mai cantant d'aquest gènere, al costat de noms tan notables com Tete Montoliu o Lou Bennet. Si en català s'havien fet versions dels grans èxits de San Remo o de comèdies musicals com *My fair Lady* o *West Side Story*, també era possible cantar estàndards com "Misty", "People", "Satin doll", o "Bye Bye Blackbird". En uns moments en què la cançó espanyola oscil·lava entre les xiques *ye-ye* o les flamenques pop, a Barcelona s'apostava per una línia internacional, la cançó amb un toc de classe. Entre els noms que feren possible l'invent, n'hi ha que en moltes ocasions quedaren en la rebotiga musical; compositors i arranjadors com Lleó Borrell, Antoni Ros Marbà o Francesc Burrull i lletristes com Josep Maria Andreu, Jordi Sarsanedas i sobretot Jaume Picas, un home que ha estat oblidat ràpidament i que va ser un prolífic "creador en l'ombra" de l'editorial.

Per als amants del primitiu pop-rock català, dues perles com Jaume Sisa i Pau Riba. Del primer, un dels títols més emblemàtics de la dècada dels setanta, "Qualsevol nit pot sortir el sol". Creat en l'atmosfera "celestial" del famós local del carrer de la Plateria, el disc continua mantenint-se com una de les obres mestres de la música pop espanyola. El *difunt* Jaume

Sisa va crear una obra de múltiples referències, un homenatge al seu barcelonisme filtrat pel *TBO* i el *Rollo Enmascarado*, Frank Zappa i Bonet de San Pedro, el Serrat més localista i sentimental condimentat a les fines herbes. Paga la pena tornar a escoltar cançons com "El setè cel", "Maniquí" o la cançó que dóna títol al disc, "Qualsevol nit pot sortir el sol", himne de la Barcelona del franquisme tardà.

L'altra perla ens arriba de la mà de Pau Riba, *outsider* i *rara avis* per al món de la cançó, i avui referència imprescindible per al rock català. Realitzat com a disc concepte, *Diòptria* és una de les obres claus dels seixanta amb temes com "Noia de porcellana", "Thome estàtic", o "Ars eròtica". Un disc on col·laboraren noms com Toti Soler, Albert Batiste, Jordi Sabatés o el mateix Sisa. Un treball discogràfic que reflectia la modernitat que bullia en la Barcelona de finals dels seixanta, un revulsiu per a la música catalana. A la capital madrilenya, mentrestant, Miguel Ríos encara no havia realitzat els seus concerts de "rock y amor". També de Pau Riba s'ha reeditat *Jo, la donya i el gripau*, un bellíssim conte *hippy* amb l'illa de Formentera com paradís terrenal. Per als amants del Pau Riba més acústic.

Enfront del caràcter afrancesat de la cançó, el Grup de Folk va reivindicar unes tonalitats més universals, amb la música folk o popular com a base. Hi havia també –tot i que dins del grup "cohabitaven" propostes diverses– un concepte estètic de

“modernitat” enfront del classicisme dels jutges. Chelsea i San Francisco traslladats al Parc de la Ciutadella. Els dos discos que va publicar el Grup de Folk han estat recollits en un sol volum. Per a la nostàlgia escolta temes com “La noia del país nord”, “La cruel guerra”, “Les pometes” o “Les rondes del vi”. En el capítol d'animadors del Grup, noms ja desapareguts o en altres àmbits professionals com Xesco Boix, Jaume Arnella, Els Sapastres, Albert Batiste, etc.

DE LA VIA LAIETANA A ZELESTE

En l'any 1973 s'inaugurava al carrer de Plateria –avui d'Argenteria– de Barcelona la sala Zeleste. Al voltant d'aquest local es reunien una sèrie de músics i artistes que acabarien creant una sèrie de formacions musicals, en molts casos de caràcter efímer. Propostes musicals que anaven des del rock més progressiu a la salsa o el *re-
vival* descarat. Entre els promotors, Rafael Moll i una amplia nòmina de músics: Manel Joseph, Xavier Batllés, Víctor Amman, Ricard Roda, Gato Pérez, Sisa, Jordi Vilaprinyó, Kitfflus, etc. Entre els grups reeditats per PDI hi ha l'Orquestra Mirasol, la Mirasol Colores i els seus discos *Salsa catalana* i *La Boqueria*. També ha aparegut el primer treball en solitari del malaguanyat Gato Pérez, *Romesco*, així com el primer treball discogràfic de la Plateria on feia el seu debut un nostàlgic vocalista anomenat Ricardo Solfa fent una versió de “Bajo el cielo de Palma”.

Una altra de les formacions-insígnia que apareixen en aquells moments, la Companyia Elèctrica Dharma, figura també en-

Serrat, una de les absències dels fons discogràfics d'Edigsa.

ARXIU

tre les reedicions efectuades per PDI. L’“Ou com balla” i “Tramuntana” han estat els dos treballs triats per a tornar a publicar. Sense eixir del rock autòcton, però en altres vies musicals més inclassificables, cal fer esment dels treballs de formacions *underground* com Música Dispersa, grup on batallaren personalitats com Jaume Sisa, Albert Batiste o el madrileny, provinent del grup La Trágala, Cachas.

Per al més petits tornen a eixir les gravacions efectuades per Xesco Boix i el grup Ara va de bo, pioners en la cançó infantil i d'animació o els dos volums de La Patagüeta, un grup ja desaparegut produït per Marià Albero i Joan Manuel Serrat. Des de la “perifèria” dos treballs de música po-

pular, Uc, un conjunt que des d'Eivissa ens va deixar dos magnífics treballs, *Cançons d'Eivissa* i *En aquesta illa tan pobre*, i l'àlbum antològic d'Al Tall, *10 anys*.

Una altra de les joies reeditades és l'àlbum *Història de Catalunya en cançons*, un disc que amb lletres de Jaume Picas i les veus, entre altres de Guillermina Motta i La Trinca, feia un recorregut musical per la història de Catalunya. El disc, amb arranjaments d'Antoni Ros Marbà, va estar censurat durant un temps. També s'ha tornat a publicar un directe amb l'actuació de Tete Montoliu al Palau.

El promotors de la iniciativa estan decidits a anar reeditant altres fons de l'editora desapareguda, com els treballs dels primers jutges, Enric Barbat, Guillermina Motta, etc. Entre les pròximes eixides figura un volum amb cançons de diferents cantautors. Dins d'aquest sector ha aparegut l'àlbum que recollia el recital que Ovidi Montllor va donar al teatre Olympia de París. També s'ha previst reeditar-ne el treball sobre Salvat-Papasseit com també *A Alcoi*, una de les seues obres més significatives. A més es reeditaran documents sonors amb les veus de poetes com Salvador Espriu, Carles Riba, Josep Carner, Joan Oliver, entre altres, recitant els seus poemes. D'altra banda els degustadors de plats més exòtics tindran ocasió d'escoltar productes com La Rondalla de la Costa, un grup de vida breu però que va deixar una única obra, insòlita i suggestiva, *Records de València*, o l'avantguardisme de conjunts com Música Urbana, Barcelona Traction, Secta Sònica, etc.

Carles Gàmez

La discografia de Sisa, una de les peces clau del catàleg d'Edigsa.

ARXIU